

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1624. usque ad annum 1627

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118863

§. 56. Bellum ab Hugonotis contra Franciæ Regem restauratum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67369)

stiffimam videri ad discordiarum semina Sæc. XVII.
 radicesque eliminandas, ac pacem in Ger- A. C. 1625.
 mania stabilendam viam, nemo ibit insi-
 cias: Neque dubium mihi est, quin Electo-
 res Principes omnem ad hanc rem operam
 collaturi sint. Equidem me minime destitu-
 rum profiteor, donec optatum res exitum
 sortiatur. Ita facile Magnus Britannicæ
 Rex, frater meus, a Consilio Mansfeldii
 in Germaniam destinandi avocabitur. Qua
 de re singulare vestrum iudicium Senten-
 tiamque expecto, & Divinæ Cognatos
 meos protectioni commendo.

In hisce literis, cum Rex pacem per
 ipsamet media, quorum repulsa ad illius
 everfionem hucusque fomitem præbe-
 bat, procurare studeret, Electores sat
 probe prospexerant, quod eorum non mi-
 nus ac Pontificis, ejusque Legati nu-
 per in Gallias missi preces in irritum
 ceciderint, eapropter conscripto milite,
 necessariæ defensionis curam esse su-
 scipiendam existimabant.

§. LVI.

*Bellum ab Hugonotis contra Fran-
 ciæ Regem restauratum.*

Vix inter Franciæ Regem & Calvini- Daniel hist.
 stas pax coaluerat, cum hi quietis de Franc.
 impatientes jamjam novos seditionem tom. 10.
 instaurandi obtentus quærere incipe- Gramond.
 rent, Hist. Gall.
 lib. 14.

L 2

Sæc. XVII. rent, utriusque Fratris Rohanzæi & A. C. 1625. Subisii auctoritate ac potentia suffulti, quorum hic in Aquitania, alter in Occidania Hugonotarum partes tuebantur: Obtendebant illi, violatam fuisse fidem, existimatis hisce Reformatis apud Monspelios a Rege datam, arcemque Ludoviceam nondum fuisse dirutam: ast nec ipsi, prout tamen ex pacto convenerant, Catholicis Apamiani, aliisque in urbibus locum in Senatu dederant, sed insuper munimentum novum contra fœderis leges construxerant. Porro ad novos tumultus classicum canebat Subisius, qui Ream Insulam inopino impetu invalit, eamque deprædatus est, ad sua signa vocatis, quotquot in ea plaga prædonum erat. His igitur auctus turmis, Rupellanos ad seditionem concitat, in suis exponens literis, *illuxisse tandem excutiendo jugo diem opportunam, vindicandam violatæ fidei injuriam, diruendam esse arcem Ludoviceam, audendum denique aliquid in causa communi, Et dum alto existimatæ pacis somno soporantur Catholici, instandum esse.* Ad hæc Rupellenses in seditionem aliunde proclives Subisio omnem opem operamque spondent, in prosperi successus spem erecti, postquam Subisium ex improvise Regiam Blaveti portum invasisse, navesque sex inter-

interceptas Medullum abstraxisse com-
 pererant. Accurrebat equidem cum
 lecto milite Vindocinensis Dux, dimi-
 cabant strenue Radefianus, Brisaccus,
 & Britanniae Nobiles, qui ingens Re-
 ligionis Catholicæ Regisque sui studium
 exhibentes, Subisium Blaveti obsidio-
 nem solvere cogunt; hic vero occupa-
 tis Castellione & Sancti Christophori
 urbibus Medullorum agros ad Garum-
 næ ostia foede devastat, ac diripit, Ro-
 hanæus quoque & Bethunia ejus Con-
 jux non modo in Gallia Narbonensi,
 sed & in utraque Occidania Calvi-
 nistas in bellum contra Regem accen-
 dunt. Tum vero Rupellenses larvam
 deponunt, atque in apertam seditionem
 erumpentes, bellum Regi denuntiant,
 & Subisii nomine diploma convitiis &
 querelis in Regem, ejusque Regimen
 congestis scatens divulgant. Nec se-
 gnior Rohanæus Castrum Albigen-
 sium, Nemausium, Uticam, Monspellium a-
 liasque Urbes ad Rebellionis societa-
 tem concitat, cum vero nonnulli cives
 vel belli civilis tædio affecti, vel finis-
 tris successus calamitatem veriti tergiversa-
 rentur, Rohanæus apud Castro-Albi-
 geneses primo precibus, postea minis
 insitit, nihil autem proficiens, lacri-
 mas quoque addidit, & quandoque in
 Templo, interdum in publica platea

Sæc. XVII. conventum habuit, Deum pro Calvi-
 A. C. 1625. niano grege invocans, Bibliorum vo-
 lumen (quo ipse in ostensionem ubique
 usus erat) exhibuit, illudque velut
 „fidei pignus exosculatus, obortis lacri-
 „mis adstantes Calvinistas his verbis al-
 „locutus est. „Ubi Patrum fides? ubi
 „Zelus Evangelio propagando? para-
 „tus ego, ut vitam pro Fratribus po-
 „nam, quod summum charitatis est, re-
 „pendite amabo gratiam: si manum
 „virenti causæ communi vestram ne-
 „gatis, date saltem lacrimas morientis;
 „non erit solatio vacua mors, quam
 „commiseratio vestra præcesserit. De-
 „vovit olim pro patria se Curtius, ego
 „pro Religione & Fratribus: vovit illi
 „populus aras tanquam Deo, ego
 „(etsi mori pro vobis destino) deprecor
 „omnem cultum, memoriam facti peto,
 „ut ea maneat alte animis vestris im-
 „pressa. Expergiscimini tandem, &
 „attendite, uti vanitate verborum ab-
 „iis decipimur, qui ruinæ inhiant no-
 „stræ: insultant nobis ferro ad jugulum
 „inimici, spoliatosque autoritate, &
 „bonis in mortem deposcunt: tristes ex
 „tanta fortuna reliquias insectantur;
 „sic Leo post devoratam victimam, hæ-
 „rentem adhuc rictibus cruorem lam-
 „bit. Quid hoc est, quod rebellio peti-
 „dicitur, non Religio? ita invicem dis-
 „jungi-

„jungimur; perimus ita, aut peribi-
 „mus successive omnes: agimur eo
 „commento in ruinam, quotquot sumus,
 „non alio quam temporis discrimine,
 „neque aliud gratiæ iis expectandum,
 „quos sibi Rex fidos pronuntiat, quam
 „ut ultimi devorentur. Dixit Deus,
 „ipsa veritas, *Regnum in se divisum de-*
 „*solabitur*: Ego bonorum quidquid ha-
 „beo (quod sentio quam sit exiguum,
 „ex ira Regis pro vobis in me provo-
 „cata) ego libertatem, sanguinem &
 „vitam pro justa causa impendere pa-
 „ratus sum: date mihi id solatii, Fra-
 „tres Charissimi, ut una pereamus, ea
 „morte, utrisque gloria erit sempiter-
 „na. Melius dixerim, date mihi, ut
 „una omnibus causa sit, ut collatis
 „una viribus, spiritu omnes uno, &
 „una manu pugnemus: ita mihi cre-
 „dite nec peribit, nec vim patietur Re-
 „ligio, ita omnes salvi erimus.,

Hæc Rohanæus, qui nunquam
 Calvinianam urbem ingressus erat, quin
 prius suæ sectæ causam Deo commen-
 daturus, Templum accederet, provo-
 lutusque in genua aut oraret, aut ora-
 re simularet, utque sibi venerationem
 conciliaret, quocumque ibat, a Calvi-
 nianis Prædicantibus stipari, sibi que
 Biblia præferri voluit. Hoc Religio-
 nis commentum Rohanæus, Vir in om-

Sæc. XVII.
 A. C. 1625.

Bernard.
 hist. de
 Louis XIII.
 lib. 10.

Sæc. XVII. A. C. 1625. nes fraudes expeditus, Calvinianum ca-
 piebat populum, cujus tota Religio in
 superstitione posita est. Igitur præva-
 lente fanaticismo, ac rebellandi proni-
 tate in consuetudinem versa, Castro-
 Albigenfes, Montalbani, Realmonten-
 fes, Nemaufenses, Alesii, Uticani,
 Cebennenses, Fuxenses, pluresque
 alii ejusdem sectæ populi in Subifii,
 Rohanæi, & Ruppellensium verba ad-
 versus Regem suum jurarunt: Indici-
 tur singulis in communem causam pe-
 cuniarum erogatio, sceminæ etiam sua
 monialia, armillas, omnemque mun-
 dum muliebrem in militum stipendia
 conferre, infana æmulatione certant:
 conscribuntur ubique milites, & Catho-
 lici in omnibus locis, ubi Calvinistis
 numero impares erant, inhumana cru-
 delitate divexantur.

§. LVII.

*Ludovici XIII. bellum contra Hugo-
 notas.*

*Gramond.
 l. 6.*

Tanto tum Regem suum subjugandi
 ardore flagrabant Calvinistæ, ut
 Ludovicus prompto belli apparatu ad-
 hibitaque armorum vi Regni sui exci-
 dium, coronæ jacturam, vitæque pe-
 riculum prævertere cogeretur: Igitur
 Castro-Albigensi, necnon Montalbano
 urbi